

Sendt Kulturdepartementet
20. oktober 2022

SPILLEMIDLER SØKNAD 2023

NORGES
IDRETTSFORBUND

INNHold

1	Dagens situasjon	4
2	Innledning	5
3	Introduksjon til søknaden	6
4	Prioriteringer i 2023	8
5	Tilbake til idretten	9
	5.1 Idrettsglede for alle	9
	5.2 Klubb-, organisasjons- og kompetanseutvikling	10
	5.3 Mål for 2023	12
6	Toppidrett	13
	6.1 Utfordringer	13
	6.2 Mål for norsk toppidrett	13
	6.3 Olympiatoppens strategiske prioriteringer for neste langtidsperiode frem til 2028	14
7	Postfordelingen	15
	7.1 Post 1: Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	15
	7.2 Post 2: Grunnstøtte særforbund	16
	7.3 Post 3: Barn-, ungdom og bredde	17
	7.4 Post 4: Toppidrett	18
8	Utvikling etter 2023	19
	Vedlegg	20
	1 Budsjett	20
	2 Finansiering	22
	3 Fordelingskriterier og rapportering	23

SPILLEMIDDELSØKNAD 2023

1

Dagens situasjon

Norsk idrett er inne i en svært krevende tid og 2023 kommer til å bli ekstraordinært vanskelig.

Koronapandemien har satt sår ved at både aktivitetstall og medlemstall gikk ned i perioden. Nye tall viser at vi er på vei tilbake, men vi har fortsatt mistet ti-tusenvise av aktive og medlemmer. Med et dagligliv som nærmer seg normalt med tanke på smitte og et vanlig liv, er ikke lenger bevisstheten om konsekvensene så stor som den har vært – og burde være.

Vi vet at både antall frivillige og omfanget av frivilligheten i sum er gått ned. Det krever konsentrert og målrettet innsats fra alle idrettens organisasjonsledd.

I tillegg er det krig i Europa med de konsekvensene det har for både husholdninger og idrett. Levekostnader øker, med økende renter, dyrere strøm og stigende priser. Dette er kostnader som i stor grad også påvirker idrettsbevegelsen. For at de sentrale delene av idretten ikke skal bidra til å skyve ytterligere kostnader over på idrettslag og enkeltdeltakere, må alt som leveres fra

særforbund, idrettskretser og NIF sentralt, bli bedre og enda mer effektivt i 2023 og fremover – og ikke dårligere som følge av økte kostnader og mindre handlingsrom.

NIF frykter at økonomi skal bli et enda større hinder for idrettsdeltakelse for enda flere. Økonomi skal ikke hindre alle muligheten til å delta. Den generelle prisveksten i samfunnet og den store økningen i strømkostnader fører til at flere familier og idrettslag får utfordrende hverdager. Vi frykter at nedgangen i søknadene om å bygge anlegg skal vedvare, og at en allerede vanskelig situasjon skal forverres ytterligere. Og vi frykter mer enn noe at nedgangen i antall frivillige, som er selve grunnen til at vi klarer å opprettholde aktivitetstilbudet og medlemmene våre, skal bli permanent.

Status ved inngangen til 2023 er at vi trenger å sørge for at alle organisasjonsledd som kan bidra til at vi kan gjøre mer kjernevirksomhet enda bedre, blir i stand til det.

2

Innledning

Idrettsglede for alle er en visjon som forplikter alle organisasjonsledd i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Visjonen forplikter oss til å skape idrettsaktivitet og til å fylle den med et innhold som gjør idrettslagene til et ønsket sted å være med.

Norsk idrett jobber for denne visjonen gjennom å legge til rette for at idrettslagene kan gi et tilbud til sine medlemmer som virker overfor de overordnede målene, «flere med – lenger» og «flere nye medaljer».

Frivillighet, idrettslagenes egeninnsats, kommunenes bidrag og statens bidrag gjennom momskompensasjonsordningen og spillemidlene, bidrar sammen til at man kan skape et best mulig idrettstilbud i idrettslagene. Spillemidlene, sammen med pengene særforbundene selv skaffer til veie, bidrar også til den idrettsaktiviteten som skjer i regi av forbundene. Med andre ord er spillemidlene katalysator for idrettstilbudet både for bredde og topp.

Gjennom sitt idrettstilbud skaper idrettslagene grunnlaget for en livslang aktivitetsglede og glede over idrett. Samtidig er idrettslagene viktige fellesskap i sine lokalsamfunn. I sum gir idrettsaktiviteten og fellesskapet effekter langt utover dette; konsekvenser er bedre fysisk og psykisk helse, inkludering og mangfold, bolyst og trivsel – bedre folkehelse og mye annet.

Gjennom et langsiktig og målrettet arbeid med å digitalisere og ta i bruk digitale verktøy i hele idrettsorganisasjonen, bidrar spillemidlene til en gjennomgående positiv utvikling av idrettslagene og særforbundene. Et fortsatt arbeid med å forenkle og å ta verktøyene i bruk vil være en gjennomgående oppgave for alle organisasjonsledd. Dette reflekteres i søknaden om spillemidler.

Idrettsorganisasjonen kan heller ikke ses isolert fra det samfunnet den er en del av. Norges idrettsforbund vil la en bærekraftig utvikling og miljøbevissthet i tråd med FNs bærekraftsmål, være en del av grunnlaget for å lykkes. Derfor er også arbeidet med å skape en bærekraftig idrett et gjennomgående hensyn i idrettens planer.

Det aller viktigste virkemiddelet for idrettsaktivitet, som også er aller mest etterspurt fra idrettsorganisasjonen, er idrettsanlegg. Arbeidet med å realisere flere og bedre anlegg skjer først og fremst gjennom langsiktig arbeid i kommunene og utenom søknaden om spillemidler til idrettsorganisasjonen.

Idrettens mål og statens mål med sin idrettspolitik er i stort monn sammenfallende. Sett fra NIFs side handler denne søknaden om hvordan idretten og myndighetene best kan samarbeide om å nå disse.

3

Introduksjon til søknaden

Dette er en ekstraordinær søknad som til tross for omfang, er nøktern vurdert opp mot behovet i 2023. Den prosentvise økningen fra i fjor er høy, men de reelle summene det søkes om er både realistiske – og nødvendige. I 2023 kreves i tillegg en ekstra innsats og ressurser for å få norsk idrett tilbake på nivået fra før pandemien.

En stor del av økningen det søkes om, skal dekke pris- og lønnsvekst det siste året. Å få innvilget dette vil være helt avgjørende for at idrettsorganisasjonen skal kunne levere på samme nivå fremover. Tidligere år har dette ikke blitt kompensert fullt ut, noe som i realiteten fører til at organisasjonen har et mindre handlingsrom. Når oppgavene i tillegg blir flere, er det svært utfordrende hvert år å måtte finne dekning innenfor egne budsjetter for å kompensere for lønns- og prisvekst.

Norges idrettsforbund ønsker å gjøre mer av det vi er gode til. Vi vil utføre våre kjerneoppgaver enda bedre og samtidig være en forutsigbar og god arbeidsgiver for alle som jobber hos oss. Vi må derfor både dekke inn kostnader til digitalisering som gjør kjerneoppgavene enklere og bedre, og dekke kostnadene til pensjon. Vi må også videreføre arbeidet med minst å komme tilbake til dit vi var før korona. Vi fikk 35 millioner kroner til dette gjennom idrettsstrategien i 2021, og pengene har vært benyttet i 2022.

Det er kostbart og krevende å få medlemmer, aktive og frivillige tilbake til idretten. Våre medlems- og aktivitetstall er gått tilbake fra der de var før pandemien. Ifølge Frivillighet Norge og fra Institutt for samfunnsforskning har frivilligheten generelt vært sterkt skadelidende av koronapandemien. Frivillige har forsvunnet også fra idretten. Det vil derfor være et overordnet mål for spillemidlene å bidra til å opprettholde og utvikle NIF som en frivillig, medlemsbasert organisasjon. Vi tror det er ekstra viktig med et særskilt og sterkt søkelys på å få de frivillige tilbake i 2023. Dette gjør at «tilbake til idretten» er vår aller viktigste prioritering for 2023.

Tiltakene som understøtter idrettslagenes arbeid med å beholde og re-rekruttere frivillige vil gi effekt, men kostnadene forblir sentralt både hos særforbund, idrettskretser og i NIF sentralt.

Idrettspresident Berit Kjøl
Foto: Pernille Ingebrigtsen, NIF

Både idrettskretser og særforbund har måttet bruke ressurser på å lære opp nye frivillige, eller bruke ansatte som alternativer til frivillige. Tilskuddet som kom fra regjeringens idrettsstrategi mot slutten av 2021, har hjulpet oss på veien tilbake, men vi trenger fortsatt å fokusere og bruke ressurser på dette fremover. I tillegg må særforbundene styrkes for å ha en trygg og god drift. Mange forbund har vært hardt rammet av nedstengningen både når det gjelder idrettslagenes aktivitet og landslagsaktiviteten.

Idrettens langtidsplan – Idretten vill! – slår fast at de to viktigste målene for hele norsk idrett i arbeidet mot visjonen Idrettsglede for alle, er «flere med – lenger» og «flere nye medaljer». For å nå disse målene har Idrettstinget vedtatt fire strategiske satsingsområder for denne tingperioden. De fire er «livslang idrett», «bedre idrettslag», «flere og bedre idrettsanlegg» og «bedre toppidrett».

Alt dette er strategiske, flerårige satsinger som viser retning for det daglige arbeidet mot årlige prioriteringer og mål finansiert over spillemidlene til idrettsformål.

Uavhengig av langsiktige valgte prioriteringer og våre overordnede mål, kan ikke idretten ses isolert fra det samfunnet den er en del av. Idrettsbevegelsen skal arbeide for et bærekraftig samfunn gjennom selve idretten, og vi skal ta steget over i en stadig mer digital verden. Satsing på bærekraft og satsing på digitalisering må være – og er – overgripende hensyn å ta i vårt arbeid. Våre mål vil derfor støtte opp om FNs bærekraftsmål.

Utviklingen av en felles plattform for innsikt og analyse vil være avgjørende for å øke hele idrettens innsikt blant annet i aktivitet, frafallstematikk og anleggsdekning. Sammen med bruk av felles grunndata og kontinuerlig oppdatering av systemene, vil dette gjøre oss bedre i stand til å iverksette riktige strategiske tiltak for å sikre at flest mulig blir med lengst mulig. I tillegg vil det bli enklere å finne idrettstilbud i ulike kommuner, identifisere og delta på ulike kompetansetilbud for frivillige og å være med som aktiv eller frivillig, på tvers av norsk idrett.

Nøkkelordet for norsk idrett er kontinuitet. Idretten må jobbe samlet i samme retning over tid om de overordnede målene skal nås. Det er den alminnelige kjernevirksomheten som både sikrer det daglige idrettstilbudet, og som gjør hele idretten gradvis bedre. Idrettslagene skaper det meste av sin egen økonomi på egenhånd, men spillemidlene gir særforbund, idrettskretser og NIF sentralt muligheten for forutsigbar og langsiktig understøttelse av idrettslagenes arbeid. De gir også muligheten til å styrke den kompetansen som organisasjonen etterspør innenfor verdiarbeid, HR, idrettspolitik, juss og felles kompetansetiltak.

Som varslet i søknaden for 2022, har konsekvensene av koronapandemien ført til endrede idretts- og aktivitetsvaner som får konsekvenser for hvordan idrettsorganisasjonen må forholde seg til sine medlemmer. Dette medfører at man også i 2023 må jobbe for å få tilbake både aktivitet, medlemmer og frivillige til idrettslagene, noe som krever en ekstra satsning utover ordinær virksomhet.

Idrettsorganisasjonen utvikler seg innenfor de rammene som er til disposisjon. Skal organisasjonen levere på samme nivå som i 2022, må tildelingen på hver post økes minst tilsvarende pris- og lønnsvekst. En slik tildeling sikrer ikke noe annet enn at arbeidet finansiert over spillemidlene, blir videreført på samme nivå som i år, men gir forutsigbarhet og mulighet for å kunne prioritere kjernevirksomheten, som er det aller viktigste vi gjør.

Dersom idretten ikke får kompensert pris- og lønnsvekst, finnes det ikke noe handlingsrom og med det heller ingen mulighet til å kunne øke innsatsen der den trengs. En stor andel av ressursene er bundet opp, og på en slik måte at det ikke er gjort over natten å endre prioriteringene.

Det legges ikke opp til nye satsinger eller nye prioriteringer i 2023, men til et arbeid som forsterker det vi allerede er gode til og det vi har sagt vi skal gjennomføre. Av den grunn søker vi om totalt kr. 50 millioner til prioriteringene

«tilbake til idretten» og «toppidrett». Det første punktet er delt i to, idrettsglede for alle og klubb-, organisasjons- og kompetanseutvikling. Dette er svært viktige virkemidler i det samlede arbeidet med å komme tilbake til idretten.

Enkle, effektive og gode løsninger er viktig for hele norsk idrett. Digitalisering er et viktig virkemiddel for å gjøre det enklere å drive og utvikle sterke og gode idrettslag. Å legge til rette for at det er enkelt å delta, sikre god kompetanse og sikkerhet rundt barn og unge, utnytte anleggene og redusere økonomiske barrierer er essensielt for å skape idrettsglede for alle og for å rekruttere og beholde medlemmer.

Kostnadene til digitalisering vil primært ligge i sentralledd, mens effektene og gevinstene vil komme ute i idrettslagene. Eksempler på dette er digitale tjenester for medlems- og organisasjonsutvikling, styrking av internkontroll, terminlister og kampavvikling, lisens og honorarer, støtte for gjennomføring av trening og aktivitet. Idrettslagene trekker i tillegg fram nytten av kursvirksomheten, digital hjelp med medlems håndtering, politiattestordning og administrative verktøy. Det har fra 2021 til 2022 vært en økning på antall unike brukere i idrettens e-læringsportal fra 210 000 til nesten 290 000 brukere.

En økt grad av digitalisering legger også til rette for at det kan skapes nye inntektsstrømmer, primært til idrettslag og særforbund. Dette er en inntektsmulighet som ble varslet i fjorårets søknad, og som er begynt å få effekt, men som foreløpig ikke er stor nok til å dekke sentralleddens kostnader til utvikling og daglig drift av de digitale tjenestene.

Både for særforbund, idrettskretser og NIF sentralt er pris- og lønnsvekst det viktigste argumentet for å styrke søknadssummen. Samtidig stilles det stadig høyere krav til tiltak og tjenester som ikke er direkte relatert til aktivitet. Eksempler kan være inkluderings- og mangfoldarbeid, kosthold og ernæring, arbeid mot diskriminering, trakassering og utenforskap også videre. Dette er arbeid som idretten prioriterer og må gjøre riktig, og gjøre bra, og derfor vil det være riktig å fortsatt gi dette arbeidet prioritet.

4

Prioriteringer i 2023

Idrettsorganisasjonen har prioritert hva som er aller viktigst å holde fast ved, og spesielt å legge vekt på i 2023. En samlet idrettsbevegelse har valgt ut følgende to prioriteringer:

1. Tilbake til idretten
 - a. Idrettsglede for alle
 - b. Klubb-, organisasjons- og kompetanseutvikling
2. Toppidrett

Prioriteringene er valgt på basis av tilbakemeldinger fra idrettskretser og særforbund. Det er disse områdene organisasjonen anser som aller viktigst, og som vil bli prioritert innenfor de samlede rammene som blir stilt til disposisjon.

For å få tilbake aktive, medlemmer og frivillige må hele idretten prioritere å gi et godt og trygt idrettsmiljø til alle som ønsker å være med. Aldri har idrettens betydning vært tydeligere enn da den ikke var der. For fortsatt å beholde utviklingen tilbake til idretten, vil et godt og inkluderende idrettstilbud lokalt være viktig, og arbeidet med å gjøre det enklere å være idrettslag, drive klubb,

prioritere utviklingsarbeid og følge opp medlemmer og lag, må settes først. Kompetanse- og organisasjonsutvikling vil være de viktigste virkemidlene for å få til dette, finansiert både over tildelingen til NIF sentralt, til særforbundene og til barn-, unge og breddeidrett.

For mange særforbund har landslagsvirksomheten vært skadelidende gjennom pandemien, og det er vært uttrykt bekymring for mulighetene til å bringe tilbudet tilbake til tross for de opplevde kostnadsøkningene som nå finnes. Derfor er toppidrett også et prioritert område for norsk idrett i 2023, både gjennom landslagsvirksomhet i særforbundene og gjennom oppfølgingen fra Olympiatoppen.

Idretten og myndighetene har et mål om å gjøre det enklere å være frivillig og frivillig organisasjon. Denne søknaden er derfor slanket, både når det gjelder totalt omfang, og når det gjelder antall mål vi ønsker å nå – og bli målt på – i 2023.

Årets søknad blir litt mer overordnet, litt tydeligere og i etterkant litt enklere å forholde seg til både for departement og idrettsbevegelse.

Foto: Erik Ruud

5

Tilbake til idretten

Idrettsorganisasjonen er bekymret for frafallet og for de negative konsekvensene pandemien har hatt for livslang idrettsdeltakelse. Norsk idrett har hatt en positiv utvikling i antall medlemskap i ordinære idrettslag over flere år, men i 2020 falt medlems- og aktivitetstallet kraftig grunnet koronapandemien. Tallene for 2021 viser positive tendenser, men norsk idrett har fortsatt en nedgang på nær 148 000 medlemmer siden 2019. [Nøkkeltall for norsk idrett i 2021 \(idrettsforbundet.no\)](https://norskidrett.no/nyheter/2022/01/12/nokkeltall-for-norsk-idrett-i-2021/)

Vårt hovedmål er å gjenreise idretten og komme tilbake til medlems- og aktivitetstall på 2019-nivå i løpet av 2023. For å oppnå dette må norsk idrett arbeide med å utvikle og gjøre det enklere å være idrettslag, og å tilføre tilstrekkelig kompetanse blant trenere og ledere. Det vil kunne bidra til mer organisert idrettsaktivitet med god kvalitet for barn, unge og voksne. Norsk idrett skal støtte idrettslagene, slik at de har idrettstilbud som er attraktive både for tidligere og nye medlemmer. Norsk idrett skal jobbe for at antall kompetansetiltak kommer tilbake til 2019-nivå, og at en større andel av kompetanseutviklingen skjer digitalt.

Rekruttering av frivillige og tillitsvalgte henger tett sammen med å ha solide og veldrevne organisasjonsledd. Idrettsorganisasjonen må fortsette aktivt å rekruttere frivillige til idrettslagene. Det er lettere å påta seg verv i et idrettslag eller å melde seg til dugnad dersom det er tydelig hva man skal gjøre i rollen eller oppgaven. Gode digitale løsninger som gjør arbeidsbelastningen knyttet til et frivillig verv lavere, senker terskelen for deltagelse ytterligere. Dette kan også bidra til at flere frivillige blir med lengre.

5.1 Idrettsglede for alle

Selv om idretten i Norge omfatter en stor andel av befolkningen, er det fortsatt behov for en betydelig innsats for å nå målet om at idrettens deltakere skal speile befolkningen. Idretten er en av samfunnets viktigste integreringsarenaer. Gjennom den store oppslutningen om barne- og ungdomsidrett skaper idretten fellesskap på tvers av kjønn, etnisitet, seksuell orientering, landbakgrunn, funksjonsevne og hudfarge.

Krafttak for mangfold ble igangsatt i 2022. Prosjektet bygger på forskningsbasert kunnskap og skal på denne måten bidra til å systematisere og styrke idrettens arbeid med mangfold og inkludering. Klare definerte mål, tydelig ansvarsfordeling og forankring i alle ledd av idrettsorganisasjonen er vektlagt. Dette arbeidet vil fortsette i 2023.

For å bedre kjønnsbalansen i hele norsk idrett vedtok idrettsstyret et planmessig og strategisk arbeid der man vil utfordre organisasjonen til å få fram flere kvinnelige ledere. Idrettsstyret har en ambisjon om at denne prosenten skal økes til 40 prosent i 2023. I 2019 var kvinneandelen toppledere samlet for idrettskretser og særforbund på 10,6 prosent. Målinger våren 2022 viser at vi er på god vei og at arbeidet har båret frukter. Vi kan registrere at kvinneandelen styreledere hos idrettskretser har økt fra 18,2 prosent til 45,5 prosent per 1. juli 2022. For særforbundsprezidenter er tilsvarende tall 20 prosent i 2021 og 25,5 prosent per 1. juli 2022.

I kommende periode er målet ytterligere å øke tiltak og aktiviteter i særforbund og idrettskretser for å fortsette veien mot våre mål for kjønnsbalanse i lederposisjonene på alle områder, også for trenere og dommere. Gjennom bred involvering på politisk og administrativt nivå skal dette nå settes på agendaen i alle særforbund og idrettskretser.

Norsk idrett har utarbeidet strategien “Én idrett – like muligheter” som legger føringer for hvordan idretten skal jobbe med paraidrett i årene framover, både i bredde og topp. Paraidretten skal bli mer synlig i norsk idrett og i samfunnet. Det skal bygges sterke lokale klubbmiljøer som rekrutterer flere aktive medlemmer, tilbyr et livslangt løp i idretten for alle målgrupper og rekrutterer flere mennesker med nedsatt funksjonsevne som trenere, ledere og tillitsvalgte. Det vil være sentralorganisasjonen – NIF sentralt, særforbund og idrettskretser – som vil måtte være pådrivere både når det gjelder rekruttering, utvikling og understøttelse av tiltakene i idrettslagene.

For å kunne skape idrettsglede for alle, må alle få muligheten til å delta. Norsk idrett har lenge jobbet for å senke egne kostnader og hindre at økonomi blir en

barriere for idrettsdeltakelse, spesielt blant barn og ungdom. Den generelle prisveksten i samfunnet og den store økningen i strømkostnader fører til at flere familier og idrettslag får utfordrende hverdager. Arbeidet med å redusere økonomi som barriere kan derfor bli ekstra utfordrende i 2023 og idrettsorganisasjonens arbeid, i nært samarbeid med lokale myndigheter, vil forsterkes i 2023.

Livslang deltakelse i idretten forutsetter at idretten er inkluderende og fri for handlinger og strukturer som fører til at medlemmer ekskluderes gjennom diskriminering, trakassering, vold eller utrygghet. Tiltak for å styrke kompetanse på dette feltet og å sørge for at uønsket atferd får tydelige konsekvenser, er viktig for å sikre deltakelse og trivsel over tid.

Mitt varsel er et digitalt system for varsling som ble lansert i 2021, og implementeringen startet i 2022. Sammen med kunnskapstiltak om varsling, veiledning og bistand i å løfte saker til idrettens doms- og appellutvalg, vil dette kunne gi idrettslag den støtten, verktøyene og kompetansen de trenger for å reagere på uønsket atferd.

Fra 2021 har NIF et tilbud om digital løsning for registrering av politiattest, og i april 2022 vedtok idrettsstyret at en digital politiattestordning må på plass, der NIF i sine register har oversikt over alle med roller som skal ha politiattest. En slik ordning vil gjøre idrettslagenes arbeid med sjekk av politiattest mye enklere. I 2023 må de digitale løsningene videreutvikles, parallelt med at antallet politiattester som er registrert digitalt må økes betydelig. I en overgangsperiode vil dette kreve en stor innsats både fra NIF sentralt og fra organisasjonsleddene.

5.2 Klubb-, organisasjons- og kompetanseutvikling

Hele organisasjonen peker på kompetanse og oppsøkende virksomhet som de viktigste virkemidlene for å styrke idrettslagene og å hente tilbake medlemmer, aktive og frivillige i kommende år. Å styrke idrettslagene er helt essensielt både for å komme tilbake til situasjonen før korona, og for å tiltrekke oss nye medlemmer, aktive og frivillige. NIF, særforbund og idrettskretser må styrkes i arbeidet med å utvikle og gjøre det enklere å være idrettslag, og i å videreutvikle kompetansen blant trenere og ledere ut fra idrettens egenart og egne mål.

Idretten har vært rask til å omstille seg og tilby digitale kompetanseutviklingstiltak i stedet for og i tillegg til, de tradisjonelle «klasseromskursene» de siste par årene.

Det er en generell utvikling i retning av at medlemmene ønsker korte og konsise kompetanseutviklingstiltak.

Som nøkkeltallsrapporten for 2021 viser, er det nå en positiv utvikling i antall gjennomførte kompetansetiltak og antall deltakere, etter en drastisk nedgang i 2020 sett opp mot tidligere år. Denne trenden må videreføres i 2023, ved å tilby alle idrettslag relevante kompetanse-tilbud gjennom særforbund og idrettskretser. Gjennom digital registrering skal kompetansetilbudene være lett tilgjengelige, og det skal bli enklere for idrettslagene og særforbundene å få oversikt over hvilken kompetanse som finnes i idrettslaget.

Idretten har vedtatt at obligatorisk trenerattest for arbeid med barn og ungdom skal innføres i tingperioden 2021–2023. Det innebærer at alle trenere for barn og ungdom, skal ha gjennomført det obligatoriske digitale kurset og ha trenerattest innen mai 2023. Dette vil ha prioritet første del av året. Det er utviklet en voksenversjon av trenerattest som vil innføres og iverksettes i 2023. Trenerattesten inneholder grunnleggende informasjon og kunnskap, og gir på en enkel måte alle trenere en god oversikt over de viktigste oppgavene som skal løses.

Det vil i 2023 også innføres en digital dommerattest for å sikre at norsk idrett gjennomfører konkurranser på en rettferdig og effektiv måte og i tråd med idrettens verdier. Det er besluttet at det skal utvikles felles kompetansekrav for å sikre at alle dommere er i stand til å utføre sin dommergjerning på samme gode måte.

For å nå disse målene må det kontinuerlig jobbes med å utvikle digitale «rolldata» slik at viktige funksjoner som bl.a. dommere og trenere, registreres og oppdateres løpende i idrettens sentrale database.

Særforbundene og idrettskretsene samarbeider om felles-emner i trenerutdanningen på trener 1-nivå. Dette vil gjøre trenerutdanning mer tilgjengelig, og det blir enklere for trenere å få godskrevet fellesidrettslig kompetanse på tvers av ulike idretter. Dette skal gjøre det enklere for trenere som har engasjement i to eller flere idretter.

NIF sentralt skal sammen med særforbundene etablere rollen som trenerveileder, for å understøtte, utvikle og utfordre trenere på alle nivåer. 2022 er blitt brukt til å kartlegge og beskrive hva som finnes og gjøres på området per nå. 2023 skal brukes til å etablere kriterier og standarder som skal benyttes i det videre arbeidet.

Målet om å utvikle bedre idrettslag handler om å skape en velfungerende organisasjon. Det blir viktig å samle og strukturere informasjon og verktøy for å gjøre det lettere for idrettslag å forstå hvilke grunnleggende forventinger som stilles, og hvilke muligheter organisasjonen tilbyr for å utvikle enkeltpersoners kompetanse og for å utvikle idrettslagene. Digitale løsninger som Bedre klubb, skal avdekke styrker og svakheter i idrettslaget som det kan arbeides videre med. Dette skaper sterke og bærekraftige klubber som gir medlemmene et godt idrettstilbud.

Pandemien har forsterket utfordringene når det gjelder psykisk helse i samfunnet, spesielt når det gjelder ungdom. Deltakelse i idrett kan være et strukturerende virkemiddel i arbeidet med å jobbe for psykisk helse. Ett av utslagene av større utfordringer med psykisk helse i samfunnet, er en stor økning i henvendelser som gjelder spiseforstyrrelser, også til idrettens chattetjeneste og e-postkonto for henvendelser innenfor arbeidet med Sunn idrett.

I 2023 vil Sunn idrett særlig prioritere etablering og videreutvikling av et strukturert samarbeid for en sunnere idrett med flere særforbund. Det er et mål at flere trenere og andre støttespillere for idrettsungdom skal fullføre Sunn idretts e-læringskurs. Videre vil Sunn idrett jobbe for økt synlighet og bidra til økt kompetanse hos unge utøvere, foreldre og trenere i hele idretten.

Alle de ovennevnte prioriteringene vil være avhengige først og fremst av at spillemiddeltilskuddet øker med pris- og lønnsvekst, men en nødvendig forsterking av arbeidet i 2023 er avhengig av at det tilføres ekstra ressurser til hele idrettsorganisasjonen i tråd med det omsøkte beløpet på til sammen 50 millioner kroner til NIF sentralt, Olympiatoppen, til særforbundene og til barn-, ungdom og breddeidrett.

Foto: Erik Ruud

5.3 Mål for 2023

MÅL 2023	INDIKATORER 2023 *)
Idretten skal jobbe for å komme tilbake til aktivitetstall på 2019-nivå og ha tilstrekkelig antall frivillige (trenere, dommere og tillitsvalgte).	• Aktivitetstall/medlemstall (tall fra 2019)
Idretten skal bevare og videreutvikle aktivitetstilbudet for medlemmer og aktive i norsk idrett.	• Økning i aktivitetstallene fra 2022. • Flere kursdeltakere enn i 2022. • Antall idretter som er representert i forskjellige kommuner. • Antall trenere som har gjennomført trenerattest. • Antall dommere.
Idretten skal stimulere til livslang idrettsglede slik at barn, ungdom og voksne rekrutteres, og at flest mulig fortsetter lengst mulig, uavhengig av alder, ambisjoner og ferdighetsnivå.	• Aktivitetstall/medlemstall – fordelt på aldersgrupper. • Flere aktive jenter mellom 13 og 19 år.
Idretten skal utvikle og iverksette effektive løsninger som forenkler det å være frivillig og drive idrettslag, blant annet gjennom gode og brukervennlige digitale løsninger.	• Alle aktive idrettslag bruker medlemsløsning som oppdaterer løpende opplysninger om personer og medlemskap i idrettens sentrale database. • Opplysninger om roller oppdateres løpende i idrettens sentrale database. • Økning i andel særforbund som bruker ISONen som aktivitetssystem.
Idretten skal arbeide for at idrettslagenes medlemmer gjenspeiler mangfoldet i lokalsamfunnet. Idretten skal på alle nivåer praktisere nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering.	• Alle særforbund og idrettskretser har definert konkrete strategier for å jobbe med kjønnsbalanse. • Arbeidet med paraidrett er forankret i planverket i 40 særforbund. • 25 særforbund har vedtatt en mangfoldsplan. • 35 pilotprosjekter igangsatt under krafttak for mangfold. • Mitt varsel er tatt i bruk av 3500 idrettslag.
Idretten skal legge til rette for at alle barn og unge får delta i idrett uavhengig av familiens økonomi, kultur eller engasjement.	• Minst 40 særforbund skal oppnå full score på kriteriet «økonomi som barriere» (post 3).
Idretten skal styrke trenerutviklingen gjennom god kvalitet og økt tilgjengelighet på kurs og kompetansetiltak.	• Totalt 60 000 har gjennomført trenerattest. • 40 000 har fremvist politiattest i idrettens politiattestløsning. • Dommerattest er utviklet og lansert. • Antall gjennomførte kurstimer i idrettsorganisasjonen er tilbake på 2019-nivå.
Idretten skal sikre at de som har ansvar for idrettsaktiviteten, tilrettelegger for trygghet, mestringsopplevelser og autonomi for utøveren, samt har kunnskap om ivaretagelse av utøverens helse, miljø og sikkerhet.	• Totalt 60 000 har gjennomført trenerattest. • 40 000 har fremvist politiattest. • 3500 idrettslag har tatt i bruk Mitt varsel. • Alle organisasjonsledd har fått god informasjon om veiledningsfunksjonen til påtalemenda. • Veiledningsfunksjonen/veilederen skal ha rådgitt i minst 60 prosent av alle saker som er oversendt påtalemenda. • Sunn Idrett har gjennomført dobbelt så mange e-læringskurs som i 2022. • Ferdig kompetanseopplegg for etiske leveregler for tre ulike målgrupper. • Dommerattest er utviklet og lansert.
Idretten skal ha systemer for oppfølging av styrearbeid og kompetanseutvikling i idrettslag og tilby kompetanseutvikling for frivillige og ansatte for å sikre god kontinuitet i sin organisasjon.	• Antall som har gjennomført lederkurs og organisasjons- og klubb-utviklingskurs er tilbake på 2019 nivå. • Informasjon og digitale verktøy skal være samlet og strukturert for å gjøre det enklere å være idrettslag. • Gjennomsnittlig fartstid for styremedlemmer i idretten har økt.

6

Toppidrett

Norge skal være en verdibasert, ledende toppidrettsnasjon med en prestasjonskultur som leverer stolte idrettsopplevelser til det norske folk. Finansieringen fra spillemidlene skal sikre grunnlaget for en etisk og faglig kvalifisert toppidrettssatsing og sikre bredden i toppidretten. Tilskuddet skal bidra til en videreutvikling av en sterk og helhetlig norsk toppidrett.

Toppidretten skal styrkes ut fra dens rolle som identitetsskaper og dens bidrag til en positiv prestasjonskultur i samfunnet. Paraidretten er fullt ut integrert i Olympiatoppen.

Norsk toppidrett har levert svært gode resultater i 2022, med spesiell oppmerksomhet rundt prestasjonene i OL og PL i Beijing, og den svært positive resultatutviklingen innen sommeridrettene.

6.1 Utfordringer

Landslagsmodellen og mangfoldet i norsk toppidrett er under press. Landslagenes markedsinntekter er svært ujevnt fordelt, der de få store idrettene tar en stadig større del av potten. Mange av de små har tilnærmet null markedsinntekter. Det bør være et samfunnsoppdrag å sørge for bredde i norsk toppidrett gjennom å styrke basisfinansiering til særforbundenes toppidrettsarbeid. Videre har svært mange utøvere ikke lenger råd til å satse på en toppidrettskarriere. Alt er blitt betydelig dyrere, landslagsøkonomien er under press og utøverstipendene gjennom Olympiatoppen har stått stille de siste 12 år. Det er et stort behov for å løfte stipendsatsene og å styrke utøvernes rammebetingelser. Spillemidlene til idrettsformål alene kan ikke sørge for hele toppidretts-satsningen i idretten. Av den grunn vil idrettsorganisasjonen jobbe for delvis å finansiere toppidretten gjennom overføringer fra statsbudsjettet til en forbedret og styrket stipendordning for toppidrettsutøvere.

6.2 Mål for norsk toppidrett

Det overordnede målet for toppidrett i NIFs langtidsplan er flere nye medaljer. Målene for norsk toppidrett skal nås gjennom en etisk og faglig kvalifisert toppidrettssatsing der etikk og holdningsskapende antidopingarbeid prioriteres høyt som en integrert del av toppidrettssatsingen. For Olympiatoppen og norsk toppidrett er dette operasjonalisert i tre mål:

1. Idretten skal ha utøvere og lag i den absolutte verdensklasse – de beste skal bli bedre.
2. Idretten vil ha flere utøvere og lag i verdenstoppen – de beste skal bli flere.
3. Idretten vil hjelpe unge utøvere i overgangen til toppidrett på seniornivå – utvikle morgendagens toppidrettsutøvere.

Mål 1 – De beste skal bli bedre

Gjennom toppidrettsprestasjoner på høyeste nivå bygges nasjonal stolthet, og det skapes forbilder for barn, ungdom og voksne. 2023 er et ikke-olympisk år, der resultatmålene settes og måles opp mot særidrettens VM, EM og World Cup/tilsvarende.

Mål 2 – De beste skal bli flere

Med «flere» menes her både antall utøvere og bredden innenfor den enkelte idrett, samt et større mangfold av idretter. Bredden i norsk toppidrett måles i antall plasseringer blant de tolv beste i OL/PL, kjønnsbalanse og antall idretter som hevder seg i internasjonal toppidrett.

Mål 3 – Utvikling av morgendagens toppidrettsutøvere

Vi skal skape utviklingsmuligheter for morgendagens toppidrettsutøvere. Den avgjørende indikator er hvor mange junior- og ungdomsutøvere som tar steget opp til senior elitenivå. Olympiatoppen tilrettelegger for utvikling sammen med særidrettene og toppidretts-gymnasene.

6.3 Olympiatoppens strategiske prioriteringer for neste langtidsperiode frem til 2028:

Styrke særforbundenes toppidrettsarbeid

- > Stille tydelige krav og gjøre tøffere prioriteringer til idretter OLT skal samarbeide med.
- > Videreutvikle samspillet mellom OLT og de prioriterte idretter.
- > Styrke OLT-coachene som prosjektledere og ledere av tverrfaglige team.

Styrke OLT som møteplass og kompetansesenter for toppidretten

- > Sikre at Toppidrettssenteret er det beste stedet for landslagenes toppidrettsutvikling.
- > Jobbe for å realisere nytt nasjonalt toppidrettssenter.

Optimalisere forberedelser til og gjennomføring av OL/PL/«Games»

- > Prosjektorganisering av OLTs arbeid med OL/PL og øvrige games – tett på idrettene.

Styrke rammebetingelsene til norsk toppidrett

- > Ressursstyring mot prioriterte idretter – samordnet med forbundets egne ressurser.
- > Styrke prosjektstøttet til landslagene, med spesiell prioritet mot sær idretter med svært lite markedsinntekter.
- > Styrke OLT-stipendene og utøvernes rammebetingelser.

Følgende resultatindikatorer er satt opp for de tre målene:

NR.	MÅL TOPPIDRETT *)	RESULTATINDIKATORER 2023 *)
1	Idretten vil ha utøvere og lag i den absolutte verdensklasse – <i>de beste skal bli bedre.</i>	Resultater: • Plasseringer 1–3 (medaljer) i EM/VM (menn og kvinner) • Plasseringer 1–3 sammenlagt i World Cup • Ranking “per capita cup” Greatest Sporting nation Finansiering / nøkkeltall • Prosjektstøtte særforbund • Utøverfinansiering / stipend
2	Idretten vil ha flere utøvere og lag i verdenstoppen – <i>de beste skal bli flere.</i>	Resultater: • Plasseringer blant de 12 beste i VM/EM (menn og kvinner) • Plasseringer blant de 8 beste i WC sammenlagt (menn og kvinner) • Antall idretter og kjønnsbalanse i toppidretten
3	Idretten vil hjelpe unge utøvere i overgangen til toppidrett på seniornivå – <i>skape utviklingsmuligheter for morgendagens toppidrettsutøvere.</i>	Fokusområder / utviklingsmål: • 15–20 langsiktige talentutviklingsprosjekt med særforbundene • Særforbund med toppidrettsambisjoner skal ha tydelig idrettslig karrierevei og utviklingstrapp. • Alle OLT regioner skal jobbe med langsiktige talentprosjekt forankret i særforbundene • Kvalitetssikre videregående skoler ihht. OLTs kriterier, systematisk oppfølging og utvikle samspillsoner • Evaluering av ungdomsmesterskapene som utviklings- og læringsarena • Tilrettelegging og rådgivning for studier og karriere under/etter toppidrettskarrieren

*) Både mål og resultatindikatorer omfatter en fullintegrert modell for funksjonsfriske og parautøvere.

7

Postfordelingen

Figuren under viser samlet søknadssum fordelt på de forskjellige postene:

	POST 1	POST 2	POST 3	POST 4	SUM
Tildeling 2022	145	285	175	170	775
Lønns- og prisvekst 4,9 %	7,1	14	8,6	8,3	38
Etisk og trygg idrett - Helårsvirkning påtalenemd	2,5				2,5
Prioriteringer					
1) Tilbake til idretten	10	22	3		35
2) Toppidrett		5		10	15
Sum prioriteringer	10	27	3	10	50
Sum	164,6	326	186,6	188,3	865,5
Søknadssum	165	326	187	188	866
Prosent økning	13,80 %	14,40 %	6,90 %	10,60 %	11,70 %

7.1 Post 1: Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt

I Meld. St. 26 (2011–2012) *Den norske idrettsmodellen* er det fastslått at post 1 er grunnstøtte med stor grad av frihet for mottakerorganisasjonen.

Post 1-midlene benyttes sammen med markeds- og finansinntekter til store deler av det arbeidet NIF sentralt og idrettskretsene utfører.

En stor del av økningen det søkes om, skal dekke pris- og lønnsvekst. Å få innvilget dette vil være helt avgjørende for at NIF sentralt og idrettskretsene skal kunne levere på samme nivå fremover. Kostnadene forbundet med pensjon øker også i 2023 og forplikter Norges idrettsforbund med omtrent 23 millioner kroner i året i årene fremover over Post 1 og Post 4. Dette er en betydelig kostnad som ikke lar seg endre på kort sikt. Over de siste to årene har NIF rasjonalisert og hentet inn disse kostnadene over ordinær drift. Det er sendt egen søknad om dekning av økningen i pensjonsforpliktelser, som vil ha stor betydning for hva organisasjonen klarer å levere i 2023. Pensjonsforpliktelsene utgjør 4 millioner kroner for idrettskretsene og 3 millioner kroner for NIF sentralt. Som figuren "Fordeling av post 1 midler" viser, er det lite handlingsrom innenfor Post 1. 35% går til fellestjenester som NIF leverer, 31% til NIF sentralt og 33% til idrettskretsene.

Det er også viktig å merke seg at resten av organisasjonen i større og større grad etterspør tjenester fra NIF sentralt. Juridiske tjenester, HR-tjenester, rådgivning innenfor samfunnskontakt og idrettspolitik. Et styrket arbeid for en etisk og trygg idrett setter ytterligere press på ressursene som tildeles til NIF sentralt over post 1. Også idrettskretsenes organisasjonsarbeid får sterkere betydning i 2023, på grunn av større utveksling av tillitsvalgte, oppfølging med organisasjonsarbeid og generelt mindre robuste idrettslag.

FORDELING AV POST 1 MIDLER	2023	
	BELØP I MILL. KR	PROSENT-ANDEL
A. NIF sentralt	51,20	31 %
B. Idrettskretsene		
Rammetilskudd	46,80	28 %
Paraidrett	8,35	5 %
C. Fellestjenester		
Idrettens hus	10,65	6 %
Idrettens regnskapskontor	0,00	0 %
Digitalisering	38,00	23 %
D. Tilbake til idretten	10,00	6 %
Sum	165,00	100 %

Helårsvirkningen av påtalenemd vil føre til at kostnadene øker i 2023. Det er derfor lagt inn en økning på 2,5 millioner til dette formål.

For 2023 skal NIF sentralt og idrettskretsene fortsette arbeidet fra 2022. Det aller viktigste er å styrke arbeidet med å få aktive og frivillige tilbake til idretten. Det er derfor søkt om en styrking av Post 1 med 10 millioner kroner i 2023 til dette formål. Dette vil fordeles mellom NIF sentralt og idrettskretsene. Kompetanse- og organisasjonsutvikling vil være et svært viktig bidrag for å få aktive og frivillige tilbake til idretten, sammen med at utviklingen av fellestjenester vil fortsette. Videreutvikling av politiattest, trener- og dommerattest og oppfølging av parastrategien, mangfold og inkludering, Mitt varsel og Sunn idrett er viktige områder som prioriteres i 2023.

Det søkes om 165 millioner kroner til post 1.

	POST 1
Tildeling 2022	145
Lønns- og prisvekst 4,9 %	7,1
Etisk og trygg idrett - Helårsvirkning påtalenemd	2,5
Prioriteringer	
1) Tilbake til idretten	10
2) Toppidrett	
Sum prioriteringer	10
Sum	164,6
Søknadssum	165
Prosent økning	13,80 %

7.2 Post 2: Grunnstøtte særforbund

I Meld. St. 26 (2011–2012) «Den norske idrettsmodellen» er det fastslått at post 2 er grunnstøtte til særforbund med stor grad av frihet for mottakerorganisasjonen. Særforbundene finansierer sitt arbeid i varierende grad også med inntekter fra samarbeidspartnere, finansinntekter og egengenererte inntekter.

En stor del av økningen det søkes om, skal dekke pris- og lønnsvekst. Å få innvilget dette vil være helt avgjørende for at særforbundene skal kunne levere på samme nivå fremover.

Særforbundene og deres medlemsorganisasjoner har kjent sterkest på bortfall i aktivitet, medlemskap og frivillighet. Forbundene er også de organisasjonsledd som gjennom innspill fra egen organisasjon, er best i stand til å jobbe på et overordnet nivå for å styrke frivilligheten og å få utøvere og medlemmer tilbake til idretten.

Særforbund står også for det meste av den planlagte utviklingen innenfor organisasjon, klubbutvikling og kompetanse, og er ansvarlige for sin egen toppidretts-satsning og landslagsaktivitet. Det langsiktige arbeidet med å skape toppidrettskulturer og å sørge for et målrettet og langsiktig arbeid innenfor idrettens prestasjonsmiljøer, krever prioriteringer, ressurser og innsats.

Av den grunn foreslås det å øke post 2 innenfor de nye satsingene til disse formålene med til sammen 27 millioner kroner.

Det søkes om 326 millioner kroner til post 2.

	POST 2
Tildeling 2022	285
Lønns- og prisvekst 4,9 %	14
Etisk og trygg idrett - Helårsvirkning påtalenemd	
Prioriteringer	
1) Tilbake til idretten	22
2) Toppidrett	5
Sum prioriteringer	27
Sum	326
Søknadssum	326
Prosent økning	14,40 %

7.3 Post 3: Barn-, ungdom og bredde

Målene med tilskuddet til post 3, barn, ungdom og bredde, er å bidra til

- et godt aktivitetstilbud for barn (6–12 år) i idretten
- et godt aktivitetstilbud for ungdom (13–19 år) i idretten
- best mulige rammebetingelser for de lokale idrettslagene

Tilskuddet over post 3 sikrer at en andel av spillemidlene til idrettsorganisasjonen går direkte til aktivitetstiltak for barn, ungdom og bredde, slik at flere rekrutteres og beholdes i aktivitet i idrettsbevegelsen. Sentrale innsatsområder er

- trener- og lederutvikling
- aktivitetsutvikling
- klubbutvikling
- verdiarbeid

Midlene fordeles til bruk gjennom særforbundene, som henvender seg til ulike målgrupper og prioriterer ulike innsatsområder ut fra sin egenart og egne mål.

En dreining av tildelingspraksis i retning av dokumentert måloppnåelse, gjør det mulig å gi særforbundene stor grad av frihet til å velge hensiktsmessige virkemidler.

Det er et mål å bevare og utvikle Norges idrettsforbund som en medlemsbasert, frivillig organisasjon. Samtidig er det en utvikling i retning av at flere store idrettslag ansetter daglige ledere og sportslige ledere. Dette er ingen motsats til å skape et godt frivillig tilbud, men kan tvert imot understøtte idrettslagenes frivillighet. Ansatte tilrettelegger for enda mer frivillighet. Tilskuddet fra post 3 skal likevel ikke brukes til å bygge opp tunge sentrale administrasjoner eller til å lønne personell for å lede aktiviteten i idrettslagene. Når stimuleringstiltak og tidsbegrensede prosjekter avsluttes, skal de lokale tilbudene være bærekraftige og videreføres med kontinuitet for medlemmene. NIF sentralt vil derfor være opptatt av at særforbundene er tilbakeholdne med å benytte disse midlene til lønnsutgifter, annet enn til prosjektledelse, rådgiving og direkte oppfølging av underliggende ledd og stimuleringstiltak.

En andel av midlene kan avsettes til fellesprosjekter og til FoU-tiltak som utvikler og understøtter formålet med ordningen, forutsatt at dette er godt forankret hos forbundene.

Særforbundene, idrettskretsene og NIF sentralt samarbeider tett, blant annet om felles rammeverk og kurs-tilbud innenfor leder- og trenerutviklingen, klubbutvikling, felles veilederskolering og utveksling av ressurser. Det gir de små særidrettene de samme mulighetene for et helhetlig utdanningstilbud som de store særforbundene. Derved ivaretas mangfoldet i idretten.

Samarbeidsprosjektene innenfor kompetanseområdet finansieres over post 3-budsjettet, koordinert i NIF. Posten finansierer også barneidrettsforsikringen. Arbeidet med Sunn idrett er sammen med finansieringen over post 1, også delfinansiert her.

Hoveddelen av økningen det søkes om, skal dekke pris- og lønnsvekst. Å få innvilget dette vil være helt avgjørende for at særforbundene skal kunne levere på samme nivå fremover.

For å få aktive tilbake til idretten, er det essensielt å bidra med et godt idrettstilbud til barn og unge og best mulige rammevilkår for lokale idrettslag. Derfor søker vi om en økning på 3 millioner kroner på Post 3.

	POST 3
Tildeling 2022	175
Lønns- og prisvekst 4,9 %	8,6
Etisk og trygg idrett - Helårsvirkning påtalenemd	
Prioriteringer	
1) Tilbake til idretten	3
2) Toppidrett	
Sum prioriteringer	3
Sum	186,6
Søknadssum	187
Prosent økning	6,90 %

7.4 Post 4: Toppidrett

Statens mål for grunntilskuddet til toppidrett over post 4 er å

- sikre grunnlaget for en etisk og faglig kvalifisert toppidrettssatsing
- sikre bredde innenfor toppidretten

Spillemidlene sikrer finansiering av Olympiatoppens sentrale virksomhet (ledelse, Olympiatoppen-coacher, fag, trening, helse, FoU) og gir basisfinansieringen for Olympiatoppens regionale avdelinger. En betydelig del av midlene brukes til å styrke og støtte prioriterte særforbunds toppidrettssatsing og landslagsvirksomhet.

Toppidrettsutøvere med funksjonsnedsettelse er totalt integrert i Olympiatoppens helhetlige faglige arbeid, og har alle tilganger til Olympiatoppens faglige apparat.

Olympiatoppen skal sikre at felles innsikt og kunnskap fra toppidretten, gjennom erfaringer, kompetanse, beste praksis og nye ideer, kan foredles og distribueres mest og best mulig.

En stor del av økningen det søkes om, skal dekke pris- og lønnsvekst. Å få innvilget dette vil være helt avgjørende for at Olympiatoppen skal kunne levere på samme nivå fremover. Kostnadene forbundet med pensjon øker også i 2023. Dette er omtalt i egen søknad.

Det legges i tillegg inn en satsning på 10 millioner kroner for å styrke toppidrettsarbeidet i 2023. Dette vil bidra til å øke prosjektstøtte og fagressurser til landslagene, herunder både funksjonsfriske og para.

Det er store forskjeller særforbundene mellom når det gjelder finansiering fra kommersielle partnere. For å sikre bredde og mangfold i toppidretten er spillemidlene helt nødvendige. Det samme må sies når det gjelder å utvikle neste generasjons toppidrettsutøvere.

Olympiatoppen skal utfordre, støtte og kvalitetssikre særforbundenes toppidrettsarbeid. Dette arbeidet skal bygge på sterke fellesskap og prestasjonsmiljøer, og gjennom disse overføres verdigrunnlag, trenings- og prestasjonskultur til nye generasjoner utøvere og trenere.

Olympiatoppen støtter særforbundene gjennom fagressurser, utviklingsprosesser, prosjektmidler og utøverstipender. Tildelingene følger prinsippet «resultater først – deretter støtte». Innenfor begrensede rammer prioriteres idretter hvor landet har spesielle klimatiske og kulturelle forutsetninger for å lykkes, samt andre idretter som har utviklet en toppidrettskultur på høyt internasjonalt nivå.

Det stilles krav om et aktivt verdiarbeid hos de særforbundene som har avtale med Olympiatoppen, herunder tydelige krav til antidopingarbeidet. Det legges vekt på at en faglig og etisk sterk toppidrett med en god prestasjonskultur kan ha overføringsverdi til andre samfunnsområder.

Forberedelsene til de olympiske og paralympiske leker i Paris 2024 er i full gang. Det gjøres årlige avsetninger til kommende OL og PL. Det samme gjelder øvrige fellesidrettslige leker som Olympiatoppen har ansvaret for.

	POST 4
Tildeling 2022	170
Lønns- og prisvekst 4,9 %	8,3
Etisk og trygg idrett - Helårvirkning påtalenemd	
Prioriteringer	
1) Tilbake til idretten	
2) Toppidrett	10
Sum prioriteringer	10
Sum	188,3
Søknadssum	188
Prosent økning	10,60 %

8

Utvikling etter 2023

Hele idrettsbevegelsen ble hardt rammet av koronapandemien og har i 2022 jobbet med å komme tilbake til samme nivå i 2023 som før pandemien, når det gjelder aktivitet og medlemskap. Det er spesielt viktig å merke seg endringen i frivillighet, både når det gjelder omfang og innretning. Utviklingen av frivilligheten i idretten blir et premiss for arbeidet i norsk idrett fremover. Endret frivillighet, og endrede idretts- og aktivitetsvaner kan få konsekvenser for hvordan idrettsorganisasjonen må forholde seg til sine medlemmer fremover. Vi ser allerede nå at antall aktive og medlemmer ikke vil være tilbake på 2019-nivå i 2022. Etterdønningene etter pandemien vil være merkbar i idretten også i 2023 og i påfølgende år.

Arbeidet med å sørge for at hele idrettsbevegelsen skal bli mer bærekraftig vil bare forsterkes. Bærekraftig utvikling skal gjennomsyre hele organisasjonen, noe som kan medføre endrede prioriteringer i årene fremover.

Målet med digitaliseringsarbeidet er rasjonaliseringsgevinster for hele organisasjonen, men det vil fortsatt være slik at effektene av digitalisering vil synes i ytterste ledd, mens sentralleddene i organisasjonen vil måtte bære kostnadene. Det er likevel et mål at disse kostnadene vil reduseres fremover gjennom en mulig inntektsøkning.

Merkostnadene til pensjon for alle som tidligere var omfattet av Statens pensjonskasse, vil videreføres i årene fremover. Dette må idrettsorganisasjonene ta hensyn til i egne budsjetter.

Satsingen på kompetanse- og utviklingstiltak overfor idrettslag som prioriteres i 2023, vil fortsette i årene som kommer.

Idrettens eget arbeid med mangfold og inkludering vil måtte fortsette også etter at det målrettede arbeidet gjennom «Krafttaket» opphører. Dette kan få budsjettkonsekvenser, avhengig av omfang og innretning.

Idrettens nye program for perioden 2023-2027 – Idretten vill! – med medfølgende strategier, vil få konsekvens for prioriteringene i 2024-2027.

Foto: Espen Håkonsen

NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITE
Budsjett spillemiddelsøknad 2023

BESKRIVELSE	SPILLEMIDDELBUJSJETT 2023		
	INNTEKTER	KOSTNADER	RESULTAT
<u>Ordinære spillemidler, ikke fordelt på postene:</u>			
Spillemidler	-866 000 000	0	-866 000 000
Økning i pensjonsforliktelser fra 2022 til 2023 - egen søknad	-9 500 000	0	-9 500 000
Avsetning til Deaflympics/Special Olympics	-2 800 000	0	-2 800 000
SUM ORDINÆRE SPILLEMIDLER	-878 300 000	0	-878 300 000
<u>Post 1 Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt</u>			
GENERALSEKRETARIATET			
Generalsekretariat	0	6 150 000	6 150 000
Tingvalgte organer		2 100 000	2 100 000
Idrettsstyret	0	4 600 000	4 600 000
Juridisk	0	5 950 000	5 950 000
SUM GENERALSEKRETARIATET	0	18 800 000	18 800 000
HR OG KULTUR			
HR og kultur	0	20 075 000	20 075 000
SUM HR OG KULTUR	0	20 075 000	20 075 000
ØKONOMI OG FELLESTJENSTER			
Økonomi	0	6 900 000	6 900 000
Finansposter	-25 100 000	-1 450 000	-26 550 000
Idrettens hus	-22 925 000	33 575 000	10 650 000
Idrettens regnskapskontor (IRK)	-9 100 000	9 100 000	0
SUM ØKONOMI OG FELLESTJENSTER	-57 125 000	48 125 000	-9 000 000
SAMFUNNSKONTAKT OG IDRETTSPOLITIKK			
Samfunnskontakt og idrettspolitikk	-175 000	20 150 000	19 975 000
Verdiarbeid	-550 000	7 700 000	7 150 000
Krafttak for mangfold og inkludering	-9 500 000	9 500 000	0
Internasjonalt utviklingssamarbeid (Bistand)	-17 500 000	18 500 000	1 000 000
SUM SAMFUNNSKONTAKT OG IDRETTSPOLITIKK	-27 725 000	55 850 000	28 125 000
KOMMERSIELL FORRETNINGSUTVIKLING OG ARRANGEMENT			
Kommersiell forretningsutvikling	0	4 150 000	4 150 000
Marked	-47 654 000	19 654 000	-28 000 000
Arrangement	0	5 200 000	5 200 000
Administrasjon	0	1 000 000	1 000 000
SUM KOMMERSIELL FORRETNINGSUTVIKLING OG ARRANGEMENT	-47 654 000	30 004 000	-17 650 000
DIGITAL	-69 700 000	107 700 000	38 000 000
BREDDEIDRETT, ORGANISASJON OG UTVIKLING:			
Breddeidrett, organisasjon og utvikling	-1 415 000	14 390 000	12 975 000
Paraidrett	0	15 600 000	15 600 000
Sunn Idrett	-100 000	2 875 000	2 775 000
SUM BREDDEIDRETT, ORGANISASJON OG UTVIKLING	-1 515 000	32 865 000	31 350 000
IDRETTSKRETSE:			
Rammetilskudd idrettskretser	0	41 950 000	41 950 000
Tilskudd klubb utvikling	0	4 850 000	4 850 000
SUM IDRETTSKRETSE	0	46 800 000	46 800 000
<i>Prioritering 2023 - Tilbake til idretten</i>	0	10 000 000	10 000 000
SUM POST 1	-203 719 000	370 219 000	166 500 000

BESKRIVELSE	SPILLEMIDDELBUDSJETT 2023		
	INNTEKTER	KOSTNADER	RESULTAT
<u>Post 2 Grunnstøtte særforbund</u>			
Tilskudd Særforbund	0	299 000 000	299 000 000
Prioritering 2023 - Tilbake til idretten		22 000 000	22 000 000
Prioritering 2023 - Toppidrett		5 000 000	5 000 000
SUM POST 2	0	326 000 000	326 000 000
<u>Post 3 Barn ungdom og bredde</u>			
Barneidrettsforsikring		1 300 000	1 300 000
Aktivitetsmidler inkl. funksjonshemmede og utstyrsmidler		172 300 000	172 300 000
Kompetanseutvikling	-190 000	10 590 000	10 400 000
Prioritering 2023 - Tilbake til idretten		3 000 000	3 000 000
SUM POST 3	-190 000	187 190 000	187 000 000
<u>Post 4 Toppidrett</u>			
Fagavdelingene forskning og utvikling	-9 215 465	65 264 221	56 048 756
Tilskudd, kvalitetssikring og oppfølging særforbund	-20 000 000	104 974 150	84 974 150
Forberedelser og gjennomføring OL/Paralympics	0	4 000 000	4 000 000
Stipender	0	23 500 000	23 500 000
Drift av OLT og Toppidrettssenteret	-17 000 000	39 477 095	22 477 095
Prioritering 2023 - Toppidrett		10 000 000	10 000 000
SUM POST 4	-46 215 465	247 215 465	201 000 000
<u>Prosjekter/andre tilskuddsordninger</u>			
Utstyrsmidler	-30 000 000	30 000 000	0
Inkludering i idrettslag	-25 000 000	25 000 000	0
Politivakt ved arrangement	0	0	0
Stiftelsen Dam	-12 000 000	12 000 000	0
Olympic Legacy Center	-3 000 000	3 000 000	0
UNG - frivillig fond	-1 600 000	1 600 000	0
Kinasamarbeid	0	0	0
Rasisme i idretten	0	0	0
Lokale aktivitetsmidler	-430 000 000	430 000 000	0
Momskompensasjon til andre org.ledd	-600 000 000	600 000 000	0
SUM PROSJEKTER OG ANDRE TILSKUDDSORDNINGER	-1 101 600 000	1 101 600 000	0
TOTALT	-2 230 024 465	2 232 224 465	2 200 000
Disponering:			
Bruk egenkapital digitalisering			0
Bruk egenkapital Idrettens Hus (egne lokaler/leiekontrakt)			0
Bruk egenkapital Strategi- og organisasjonsutvikling			-1 000 000
Bruk egenkapital Sunn Idrett			-1 200 000
TOTALT (til/fra fri EK)			0

SPILLEMIDDELSØKNAD 2023 – NORGES IDRETTSFORBUND

LLE

* Egne midler => midler som andelingen selv skaffer til veie	
***** Netto frie midler => bruk av NIFs netto kommersielle og finansielle inntekter	
***** Disponering av bundet egenkapital (øremerket egenkapital pr. 31.12.2022)	
***** Spillemidler for 2023 kr 866 millioner + egen søknad på økning i pensjonsforpliktelser kr 9,5 millioner + 'bruk av Special Olympics ansettelse fra tidligere år kr 2,8 millioner	
Resultat 2023	0

* Egne midler ⇒ midler som afdelingen selv skaffer til veie
 ***** Netto frie midler ⇒ bruk av NIFs netto kommersielle og finansielle inntekter
 ***** Disponering av bundet egenkapital (oremerket egenkapital pr. 31.12.2022)
 ***** Spillemidler for 2023 kr 866 millioner + egen søknad på økning i pensjonsfor
 ***** 'brukt av Special Olympics avestring for tidligere år kr 2,8 millioner.

FORDELINGSKRITERIER OG RAPPORTERING

POST 1 – GRUNNSTØTTE TIL NIF SENTRALT OG REGIONALT

Fordelingskriterier for spillemidlene over post 1

Den planlagte evalueringen av fordelingskriteriene for tilskuddene til idrettskretsene er påbegynt, men ikke ferdigstilt i 2022. Med bakgrunn i dette blir det ikke foreslått store endringer i fordelingen for 2023.

Rapportering

NIFs sentraladministrasjon er selv i liten grad en aktivitetsleverandør, men skal nå sine mål gjennom å understøtte mangfoldet av sentral- og lokalledd i organisasjonen, herunder tilrettelegge for aktivitets- og kompetanseutvikling samt effektivt organisasjonsarbeid.

NIF rapporterer tertialvis og ved årets slutt om bruken av økonomiske ressurser på de ulike ansvarsområdene. I tillegg rapporterer NIF hvert år, gjennom den årlige spillemiddelrapporten og den etterfølgende nøkkeltallsrapporten, om de helhetlige virkningene av den samlede innsatsen innenfor hele Norges idrettsforbund.

POST 2 – GRUNNSTØTTE TIL SÆRFORBUNDENE

Fordelingskriterier for spillemidlene over post 2

Tilskuddsmodellen ble vedtatt av Idrettstinget i 2003 og var til ny behandling i 2007. Resultatet var at gjeldende modell ble videreført. Grunnprinsippene er siden ikke endret. Overføringsmodellen for rammetilskudd til særforbundene er som følger:

- Administrasjonstilskudd
- Aktivitetstilskudd
- Regiontilskudd
- Integreringstilskudd
- Utviklingsorientert ungdomsidrett

Tinget i 2015 gav idrettsstyret fullmakt til å gjøre nødvendige justeringer innenfor de etablerte fordelingsmodellene dersom det skjer vesentlige endringer i forutsetningene for fordelingsmodellene i tingperioden, forutsatt at de berørte organisasjonsleddene høres forut for endringer.

Vektingen mellom de ulike aldersgruppene ble endret i fordelingen for 2022. Denne vil ligge til grunn også for fordelingen i 2023. Dagens solidariske modell videreføres.

Det er igangsatt en evaluering av forvaltningsordningene. Denne evalueringen vil fortsette frem mot idrettstinget i 2023 og vil kunne påvirke fordelingen for 2024.

Rapportering

Særforbundene rapporterer til sine medlemmer gjennom sitt ting og leder-/årsmøter.

Særforbundenes aktivitetstall rapporteres gjennom samordnet rapportering fra idrettslagene, hvor særidrettsgruppene rapporterer sine aktive. Særforbundene rapporterer særskilt om sitt arbeid for mennesker med nedsatt funksjonsevne på fastsatte kriterier.

Det avholdes et årlig evalueringsmøte mellom NIF sentralt og særforbundets ledelse. Særforbundene rapporterer hvert år økonomiske nøkkeltall sammen med revidert årsregnskap, årsberetning, andre nøkkeltall og en rapport om særforbundets antidopingarbeid og status som rent særforbund. Denne informasjonen danner grunnlaget for nøkkeltallsrapporten til Kulturdepartementet.

Også i 2023 vil arbeidet som ble igangsatt i 2019, med å etablere et godt system for rapportering på måloppnåelse for post 2, videreføres. Det vil i større grad bli satt søkelys på at det er satt særforbundsspesifikke mål som underbygger felles, overordnede mål, på at tiltak er gjennomført og på opplevd måloppnåelse. Dette vil bidra til å prioritere sterkere og til oppfølging av måloppnåelse innenfor det enkelte organisasjonsledd, bidra til en sammenheng i målhierarki og planer, og vil gi idretten en mer samlet oversikt over måloppnåelse.

En grunnleggende forutsetning for modellens konsistens er at registreringen av de aktive medlemmene i lagene er korrekte. Det pågående arbeidet med registrering av individuelt medlemskap og aktivitetstilhørighet i et nasjonalt medlemsregister, vil bidra til vesentlig økt kvalitet på datagrunnlaget og større muligheter for innsikt og analyse.

POST 3 – BARN, UNGDOM OG BREDDE

Fordelingskriterier for spillemidlene over post 3

Fordelingskriterier for spillemidlene over post 3 ble vedtatt i Idrettsstyrets møte 29 (2015-2019) sak 256.

Tinget i 2015 ga idrettsstyret fullmakt til å gjøre nødvendige justeringer innenfor de etablerte fordelingsmodellene dersom det skjer vesentlige endringer i forutsetningene for fordelingsmodellene i tingperioden, forutsatt at de berørte organisasjonsleddene høres forut for endringer.

Det er et overordnet mål at tiltakene som gjennomføres, skal styrke aktiviteten og kompetansen i idrettslagene og/eller føre til økt rekruttering til idrettslagene, samt at de unge fortsetter lenger.

Sentrale kriterier for tildeling av post 3-midler er:

- Omfanget, dvs. dokumentert antall aktive i prioriterte aldersgrupper
- Utviklingen, dvs. premiering basert på dokumentert positiv gjennomsnittlig aktivitetsutvikling siste fire år
- Kompetanseutviklingen, dvs. refusjon i forhold til dokumenterte deltakertimer på godkjente tiltak i særforbundets regi
- Kvalitet og verdigrunnlag, dvs. evaluering av særforbundets oppfølging av idrettens felles vedtatte verdigrunnlag og prinsipper, samt særforbundets konkrete iverksettelse av aktiviteten. Herunder også håndtering av varslingssaker og særforbundets tiltak for å begrense kostnadsnivået i barne- og ungdomsidretten.

Innsatsområdene er:

- Trener- og lederutvikling
- Aktivitetsutvikling
- Klubbutvikling

Målgrupper for midlene er:

- Barn (6-12 år) innenfor den frivillige og medlemsbaserte idretten.
- Ungdom (13-19 år) innenfor den frivillige og medlemsbaserte idretten.
- Prioriterte grupper som ikke finner seg godt nok til rette i idrettslagene skal bli bedre inkludert, inklusiv mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Det er igangsatt en evaluering av forvaltningsordningene. Denne evalueringen vil fortsette frem mot idrettstinget i 2023 og vil kunne påvirke fordelingen for 2024.

Rapportering

Særforbundene rapporterer årlig på resultatoppnåelse innen de sentrale målgruppene som vurderes ut ifra samordnet rapportering. I tillegg henter NIF ut gjennomførte kurs og prosesser gjennom portalen Idrettskurs.

Det avholdes et årlig evalueringsmøte mellom NIF sentralt og særforbundets ledelse. Denne informasjonen danner grunnlaget for vurdering av måloppnåelse på post 3 og spillemiddelrapporteringen til Kulturdepartementet, samt størrelsen på tildelingen til særforbundet påfølgende år.

Som en del av denne vurderingen gir NIF sentralt en score på 0, 1 eller 2 knyttet til særforbundenes måloppnåelse på definerte indikatorer, basert på idrettens langtidsplaner og målene for tilskuddet. Det er et effektivt virkemiddel for å forsterke implementeringen av felles vedtatte planer og regelverk å kombinere fordeling av midler med utviklingskrav.

Målet er at alle særforbundene skal utvikle seg fra sitt utgangspunkt og strekke seg til sitt potensial. Indikatorene er derfor dynamiske i form av at de evalueres og revideres jevnlig, og for eksempel på økonomi som barriere har forventningen økt fra å gjennomføre kartlegging av kostnader, til å arbeide systematisk med idrettslagene for å oppnå full score. Det resulterer i at en del særforbund faktisk kan gå ned i score til tross for at de har gjort det samme som foregående år.

I likhet med post 2, er en grunnleggende forutsetning for modellens konsistens at registreringen av de aktive medlemmene i lagene er korrekte. Det pågående arbeidet med registrering av individuelt medlemskap og aktivitetstilhørighet i et nasjonalt medlemsregister vil bidra til vesentlig økt kvalitet på datagrunnlaget.

POST 4 – TOPPIDRETT

Fordelingskriterier for spillemidlene over post 4

Fordelingskriteriene for spillemidlene over post 4 ble vedtatt i idrettsstyrets møte 42 (2015–2019) 24. januar 2019, sak 351.

Spillemidlene utgjør ca. 80% av Olympiatoppens driftsmidler og er avgjørende viktig for å opprettholde og videreutvikle Olympiatoppen som norsk idretts toppidrettsorgan. I tillegg til å drifte Olympiatoppen som tverrfaglig og tverridrettslig kompetansesenter, går betydelige ressurser til å styrke prioriterte særforbunds toppidrettsarbeid.

Olympiatoppen inngår samarbeidsavtaler med prioriterte særforbund.

Hovedprinsippet for rett til samarbeidsavtale og tildeling av toppidrettsmidler/prosjektstøtte til landslag, er «resultater først – deretter støtte». Før særforbund kan få økonomisk støtte, må de i tillegg ha utøvere som er kvalifisert til minst ett utøver- eller lagstipend.

Ved prioritering av økonomisk støtte til særforbund vektlegges:

- Særforbund med olympiske idretter vektlegges. Innenfor disse prioriteres store internasjonale idretter og de mest tradisjonsrike vinteridrettene.
- Dernext prioriteres særforbund som ikke har olympiske idretter, men hvor det er prestasjonskultur og prestasjoner på internasjonalt toppnivå.
- I tillegg prioriteres idretter med overføringsverdier som har stor betydning for utviklingen av de idrettene som inngår i øvrige prioriterte idrettene.

Ambisiøs
Inkluderende
Leken
Ærlig